

Erkölc és Jog - a konferencia összefoglalója

Narrátor: Milyen a viszonyrendszer az erkölcs és a jog között? Mi rejlik a jog mögött? Miben érhető tetten a jog erkölcsi alapállása? Ezekre a kérdésekre is kereste a választ a Kúrián tartott szakmai konferencia. A legfőbb bírói fórum Erkölcs és jog címmel rendezett rendhagyó tanácskozást 2019. október 2-án Budapesten. A konferencián neves előadók osztották meg tudásukat a közönséggel.

Dr. Erdő Péter: A jogtörténetben, akár Magyarországon Szent István törvényeiben mondjuk, a vasárnapi munkaszünetnek a szankcionálásával, vagy a Corpus Juris Hungarici-vel egészen a XVIII. századik, mondjuk a káromkodásnak a büntetésével azt látjuk, hogy a Tízparancsolatnak az első parancsolatait is közérdeknek tekintették és jogszabályként igyekeztek szankcionálni.

Prof. Dr. Harmathy Attila: Én csak annyit tudnék megállapítani, hogy mindenkinek a véleménye szerint fontos témáról van szó és egyirányba gondolkozunk.

Dr. Sulyok Tamás: Ellenőrizni tudjuk a jogalkotást és a jogalkalmazást egyaránt, 2012. óta ez a felelősségünk csak még nagyobb lett. Ezzel szembesülvén azt tudom csak mondani, hogy megpróbálunk megfelelni ennek a kihívásnak. Nagyon szépen köszönöm!

Prof. Dr. Fazakas Sándor: Mind az erkölcsnek, mind pedig a jogalkotásnak a konfliktusokhoz van köze. Ha mindenki erkölcsös lenne és nagyon erkölcsös lenne, akkor féltő, hogy a jogászoknak nem lenne dolga, de jogalkotásra sem lenne szükség, márpedig tudjuk, hogy ez nem így van. Societas perfecta nem létezik.

Köves Slomó: Az utolsó előadásban elhangzott, hogy az erkölcs rejtőzködik a jognak az árnyékában, talán ez volt a kifejezés, és arra gondoltam, hogy én csak egy teológiai témára visszautalva: lehet, hogy a jog és az erkölcs viszonya az olyasmi, mint a test és a lélek viszonya. A test az a jog, mármint a jog az a test és az erkölcs pedig a lélek. Ha kivesszük a lelket a testből, lehet, hogy ugyanúgy néz ki, ugyanannyi a tömege, de mégis valami nagyon alapvető dolog hiányzik belőle, ami tehet, hogy első ránézésre nem is fogunk észrevenni, de mégsem él az a jog, mégis hiányzik belőle valami nemcsak nagyon fontos, hanem talán a legfontosabb.

Prof. Dr. habil. Miskolczi Bodnár Péter: A mai konferencia minden előadása azt mutatta, hogy a jog és az erkölcs szoros kapcsolatban áll, történetileg, jelen korban szimbiózisszerű kapcsolat

van köztük. Én úgy gondolom, hogy a jogalkalmazás terén különösen megfigyelhető ez. Az írott jogot pontosító, kiegészítő, előíró szerepe van az erkölcsnek. Nagyobb mozgásteret biztosít a jogalkalmazónak. A jogalkalmazó kifejezést tulajdonképpen újra kellene gondolnunk, mert nemcsak jogot alkalmaz, hanem erkölcsi szabályokat is. És ami szerintem fontos üzenet, hogy a jogalkalmazónak szüksége van bátorságra ahhoz, hogy adott esetben, ha észleli a konfliktust a jogi norma és az erkölcsi norma között, akkor legyen tudása, képessége és bátorsága arra, hogy a jót válassza és elhagyja a jogi szabályt és elkerüljük azokat a konfliktusokat, amit akár a Nürnbergi törvények kapcsán, akár Szophoklész Antigonéjának drámai szituációjában láthattuk. Köszönöm!